

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

rektorka

XXXXXX XXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

VAŠE Č. / ZE DNE
XXXXXXXXXX

NAŠE ZNAČKA
R-599-10

DATUM
12. května 2011

U S N E S E N Í

Západočeská univerzita v Plzni jako správní orgán věcně a místně příslušný k vydání vysokoškolského diplomu podle 57 odst. 7 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), v platném znění (dále jen „zákon o vysokých školách“)

rozhodla

v řízení o zrušení vysokoškolského diplomu "magistr" (ve zkratce "Mgr." uváděné před jménem) XXXXXX XXXXXX, nar. xxxxxxxx, bytem xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, vedeném podle § 105 zákona o vysokých školách a § 156 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), t a k t o :

- I. Vysokoškolský diplom č. ZČU*015434 ze dne 25. května 2005 včetně dodatku k diplomu, kterým bylo XXXXXXXXXXX XXXXXXXX, nar. xxxxxxxx, bytem xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx osvědčeno řádné ukončení studia v magisterském studijním programu M6805 Právo a právní věda, ve studijním oboru 6805T003 Právo na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni a získání akademického titulu "magistr" (ve zkratce "Mgr." uváděné před jménem) se podle § 156 odst. 2 správního řádu zrušuje, neboť byl vydán v rozporu s § 44, § 46, § 55, § 57 odst. 4 a § 63 odst. 2 zákona o vysokých školách.**
- II. Účinky tohoto usnesení nastávají podle § 156 odst. 2 správního řádu dnem vydání zrušovaného vysokoškolského diplomu.**

Odůvodnění:

I.

Výchozí skutkový stav a podklady pro rozhodnutí

Rozhodnutím rektora Západočeské univerzity v Plzni, doc. Ing. Josefa Průši, CSc., č. 30R/2009 dne 30. 10. 2009 byla v reakci na vzniklé a veřejně publikované pochybnosti o průběhu a výsledcích studia některých studentů na Právnické fakultě Západočeské univerzity v Plzni za účelem prověření studia absolventů studijních programů zřízena Komise pro prověření studia absolventů a průběhu rigorózního řízení na Fakultě právnické.

Touto komisí jste byl po vyhodnocení spisového materiálu vztahujícího se k Vaší osobě označen za absolventa, o jehož řádném dokončení studia panují pochybnosti. Konkrétně ve vztahu k Vaší osobě bylo Komisí a dalším šetřením správního orgánu mimo jiné zjištěno, že:

- Celková doba Vašeho magisterského studia činila pouze 1 rok a 9 měsíců (čtyři semestry). Podle dokumentů Západočeské univerzity v Plzni založených ve Vašem spise bylo rozhodnutí o Vašem přijetí ke studiu vydáno dne 19. 6. 2003, s nástupem ke studiu od 22. září 2003 a Váš vysokoškolský diplom magistr (Mgr.) dne 25. 5. 2005.
- Rozhodnutím bývalého děkana Fakulty právnické JUDr. Milana Kindla, CSc. zn. DFPR-531/03 ze dne 19. 6. 2003 jste byl přijat k vysokoškolskému studiu na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni do pětiletého magisterského studia oboru právo od akademického roku 2003/2004. Váš protokol o přijímací zkoušce založený ve Vašem spise však neobsahuje označení členů zkušební komise, datum, předmět ani výsledky přijímací zkoušky ani návrh zkušební komise; je v něm vyraženo pouze rozhodnutí děkana fakulty „PŘIJAT“ s datem 19. 6. 2003 a nečitelným podpisem (podpis je pravděpodobně dr. Kindla, ovšem jeho podpis se zjevně liší od podpisu na samotném rozhodnutí o přijetí, přestože je v obou případech deklarováno, že jde o podpis děkana Fakulty právnické, jímž byl v té době právě JUDr. Milan Kindl, CSc.).
- Vaše studium probíhalo od počátku nestandardním způsobem. Na základě Vaší žádosti ze dne 15. 9. 2003 odůvodněné pracovním vytížením jste měl po celou dobu studia upravenou jeho formu tak, že jste byl zproštěn povinnosti navštěvovat všechny formy výuky dle stanoveného rozvrhu pro studenty prezenčního studia. Povolení Vám k tomuto postupu bylo vydáno rozhodnutím tehdejšího proděkana Fakulty právnické JUDr. Jaroslava Zachariáše, CSc. zn. DFPR-So-1026/2003 ze dne 24. 9. 2003 podepsaným pouze studijní referentkou, paní Červenou. Je sice pravdou, že možnost úpravy formy prezenčního studia byla dle znění článku 32 tehdy platného studijního a zkušebního řádu Západočeské univerzity v Plzni ze dne 12. 5. 1999 přípustná, ovšem nelze odhlédnout od toho, že takový postup stanovený pro celou dobu magisterského studia není běžný, navíc v rozhodnutí nebyl ničím odůvodněn a rozhodnutí nepodepsal děkan fakulty, který k tomu byl dle studijního a zkušebního řádu oprávněn, ani zastupující proděkan.
- Z kopie Vašeho indexu, založené ve Vašem spise, vyplývá, že jste některé studijní povinnosti nesplnil – chybí Vám např. zkouška z politologie, zkouška ze sociální psychologie nebo zápočet ze správního práva 3. U některých podpisů panují pochybnosti o jejich pravosti (např. prof. Klíma, který by měl být podepsán stejně u státovědy a ústavního práva aj.). Stejně tak u některých dat panují pochybnosti (např.

získání zápočtů ze dvou semestrů mezinárodního práva veřejného máte uvedeny po měsíci, získání zápočtů ze dvou semestrů občanského práva hmotného máte uvedeno dokonce po dvou dnech, atd.).

- Ve Vašem spise je založen protokol o státní závěrečné zkoušce, který uvádí, že jste dne 20. 10. 2003 složil 1. státní soubornou zkoušku z předmětů české a československé právní dějiny, římské právo a teorie práva, dne 24. 5. 2004 jste složil 2. státní soubornou zkoušku z předmětů správní právo a trestní právo a dne 25. 5. 2005 jste složil 3. státní soubornou zkoušku z předmětů občanské právo hmotné, občanské právo procesní a obchodní právo. Pochybnosti o úspěšném složení Vašich státních souborných zkoušek však vzbuzuje fakt, že v termínu 20. 10. 2003, kdy se měla údajně dle Vašeho protokolu konat 1. státní souborná zkouška, žádná oficiální zkušební komise podle vyhlášky děkana o termínech a složení zkušebních komisí nezasedala. V dalších dvou termínech sice oficiální komise zasedaly, nicméně z nečitelných podpisů ve Vašem protokolu nelze rozpoznat, zda Vás skutečně zkoušely.
- V univerzitní knihovně chybí Vaše diplomová práce, kterou jste měl vypracovat na téma „XXXXXXXXXXXXXXXX“ pod vedením JUDr. Jaroslava Zachariáše, CSc.

Na základě těchto zjištění, v důsledku kumulace více pochybností o řádném průběhu a dokončení Vašeho studia, po předběžném posouzení věci za přiměřeného použití § 94 odst. 1 věta 1, § 95 odst. 1 a § 96 odst. 2 správního řádu podle § 156 odst. 2 věta 2 správního řádu dospěla Západočeská univerzita v Plzni k závěru, že Váš vysokoškolský diplom „magistr“ („Mgr.“) mohl být vydán v rozporu s právními předpisy, konkrétně s ustanovením § 44, § 46, § 55, § 57 odst. 4 a § 63 odst. 2 zákona o vysokých školách a s ustanoveními Studijního a zkušebního řádu Západočeské univerzity v Plzni (dále též jen „SZŘ ZČU“), neboť shora uvedené skutečnosti zpochybňují, že jste se stal řádným absolventem studia v magisterském studijním programu Právo a právní věda M6805, ve studijním oboru Právo na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni z důvodu nesplnění stanovených podmínek studia.

V oznámení o zahájení řízení jste byl poučen o Vašich právech a byl jste vyzván, abyste se vyjádřil ke shora uvedeným pochybnostem o Vašem přijetí ke studiu, o délce a průběhu Vašeho studia, o splnění Vašich studijních povinností a o zákonnosti vydání Vašeho vysokoškolského diplomu, jakož i k osobám zkoušejících, kteří se účastnili Vašich souborných státních zkoušek. Dále jste byl vyzván, abyste předložil ke kontrole Váš index studenta, potvrzení o vykonaných zkouškách z Vašeho případného předchozího studia a Vaši diplomovou práci. Zároveň jste byl vyzván, abyste se vyjádřil k podkladům pro rozhodnutí podle § 156 odst. 2 správního řádu s tím, že po uplynutí lhůty bude postupováno další zákonnou cestou.

Oznámení o zahájení správního řízení Vám bylo doručeno řádně Vaším osobním převzetím v úložní době na Poště dne 2. 6. 2010.

Nedatovaným přípisem, který byl dodán kanceláři rektora dne 10. 6. 2010, jste se vyjádřil k oznámení o zahájení řízení. Ve Vašem vyjádření jste nejdříve popsal průběh Vašeho studia prostřednictvím odkazů na vzpomínky na některé učitele (dr. Kindl, doc. Klíma, dr. Outláš, dr. Šimka, dr. Prunner, dr. Zachariáš) a dále jste uplatnil následující konkrétní námitky:

1. Namítáte, že na celou věc nelze použít správní řád.
2. Namítáte, že se na Vás nevztahuje ani zákon o vysokých školách, neboť již nejste studentem vysoké školy.
3. Namítáte, že účinky Vašeho vysokoškolského diplomu Mgr. již netrvají, neboť jste později získal titul vyšší (JUDr.), čímž podle Vašeho názoru nižší akademický titul Mgr. zanikl.
4. Namítáte, že vysokoškolský diplom není osvědčením, ale dokladem, který lze přezkoumat jen ve lhůtách stanovených v § 96 odst. 1 správního řádu.

Pokud jde o konkrétní výhrady k obsahu Vašeho studia, k těmto jste se prakticky nevyjádřil, resp. sdělil jste pouze, že nevíte, jak se ve vašem spise objevila kopie Vašeho indexu, ani z jakých důvodů se odlišují údajné podpisy dr. Kindla. K délce Vašeho studia jste se vyjádřil tak, že jste nestudoval pouze 1,7 roku, ale 1,9 roku. Ke splnění Vašich studijních povinností jste se konkrétně nevyjádřil. K průběhu Vašich státních závěrečných zkoušek ani ke složení zkušebních komisí jste se nevyjádřil. Požadovaný index ani diplomovou práci jste nepředložil.

Za této situace měl správní orgán dostatečné podklady pro rozhodnutí, proto již další dokazování neprováděl. Na základě zhodnocení těchto podkladů dospěl správní orgán k závěru, že jste doposud řádně neabsolvoval studium v magisterském studijním programu M6805 Právo a právní věda, ve studijním oboru 6805T003 Právo na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni, a proto jste nemohl získat akademický titulu "magistr" (ve zkratce "Mgr." uváděné před jménem). Příslušný diplom včetně dodatku k diplomu Vám byly vydány v rozporu se zákonem, neboť jste nesplnil zákonné podmínky pro jeho vydání. Z těchto důvodů správní orgán nezákonný diplom včetně dodatku podle § 156 odst. 2 správního řádu zrušil. Podrobné důvody tohoto usnesení jsou popsány níže.

II.

Podmínky absolvování studia a vydání vysokoškolského diplomu

Vysoké školy jsou v § 1 zákona o vysokých školách definovány jako nejvyšší článek vzdělávací soustavy a vrcholná centra vzdělanosti, nezávislého poznání a tvůrčí činnosti; mají klíčovou úlohu ve vědeckém, kulturním, sociálním a ekonomickém rozvoji společnosti (mimo jiné) tím, že umožňují získání odpovídající profesní kvalifikace, přípravu pro výzkumnou práci a další náročné odborné činnosti a že hrají aktivní roli ve veřejné diskusi o společenských a etických otázkách, při pěstování kulturní rozmanitosti a vzájemného porozumění, při utváření občanské společnosti a přípravě mladých lidí pro život v ní. Platná právní úprava vysokých škol tedy akcentuje nejen vysokou míru profesionality a odbornosti související se všemi aspekty jejich činnosti, ale i dodržování, resp. vytváření vysoké úrovně etiky, poctivosti a dalších všeobecně uznávaných celospolečenských hodnot.

Vysokoškolské vzdělání se získává studiem v rámci akreditovaného studijního programu podle studijního plánu. Součástí studijního programu je, mimo jiné, zákonem stanovená standardní doba studia při průměrné studijní zátěži vyjádřená v akademických rocích a podmínky, které musí student splnit v průběhu studia a při jeho řádném ukončení. Součástí studijního plánu je závazná časová a obsahová posloupnost studijních předmětů, forma a obsah jejich studia a způsob ověřování studijních výsledků (§ 44 odst. 1, 2, 3 zákona o vysokých školách).

O přijetí ke studiu se rozhoduje v přijímacím řízení podle § 50 zákona o vysokých školách, na které se nevztahují obecné předpisy o správním řízení, ale které je ovládáno podle § 177 odst. 1 správního řádu základními zásadami činnosti správních orgánů uvedenými v § 2 až 8 správního řádu, tj. (mimo jiné) zásadou zákonnosti, zásadou souladu s veřejným zájmem, zásadou materiální ekvity, zákazem libovůle a zneužití práva. Tyto základní zásady platí i v celém průběhu studia a při jeho ukončování a použijí se ve smyslu § 177 odst. 1 správního řádu i v situacích, kdy zákon o vysokých školách obecné předpisy o správním řízení vylučuje (správní řád se navíc použije i ve smyslu § 180 správního řádu).

Ve Vašem případě se jednalo o studium v magisterském studijním programu M6805 Právo a právní věda, ve studijním oboru 6805T003 Právo na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni.

Magisterský studijní program je zaměřen na získání teoretických poznatků založených na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti. Magisterský studijní program, který nenavazuje na bakalářský studijní program, má zákonem stanovenou standardní dobu studia nejméně čtyři a nejvýše šest roků (§ 46 odst. 1, 2 zákona o vysokých školách). Pro studium na Fakultě právnické je stanovena standardní doba studia v trvání 5 let.

Konkrétní obsah studia, skladba předmětů, jejich vzájemné návaznosti a podmíněnosti a způsoby jejich povinného zakončení (studijní plán) jsou stanoveny rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. j. 16693/2002-30 ze dne 25. 4. 2002 o akreditaci magisterského studijního programu M6805 Právo a právní věda, ve studijním oboru 6805T003 na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni, prodlouženým od 26. 4. 2008 až do současnosti. Pro úspěšné absolvování studia a získání vysokoškolského titulu magistr je každý student povinen splnit následující studijní povinnosti:

1. V prvním ročníku je student povinen získat nejméně 62 kreditů a absolvovat přinejmenším tyto povinné předměty:

Zkratka	Název	Kredity	Zakončení	Rozsah hodin
KPD/OD1	Obecné dějiny státu a práva 1	3	Zápočet	2+1+0
KPF/SO	Sociologie pro právníky	6	Zkouška	2+3+0
KÚP/SV	Státověda	4	Zápočet	2+2+0
KTP/TP1	Teorie práva 1	4	Zápočet	2+2+0
KÚP/ÚP1	Ústavní právo 1	2	Zápočet	2+0+0
KFI/ZF	Základy filozofie	5	Zkouška	2+0+2
KPF/ZPS	Základy psychologie pro právníky	4	Zkouška	2+1+0
KPD/ČD1	České a československé právní dějiny 1	3	Zápočet	2+0+1
KPD/OD2	Obecné dějiny státu a práva 2	6	Zkouška	2+0+3
KPD/ŘP1	Římské právo 1	3	Zápočet	2+0+1
KFP/TNH1	Teorie národního hospodářství 1	4	Zápočet	2+2+0
KTP/TP2	Teorie práva 2	5	Zkouška	2+2+0
KÚP/ÚP2	Ústavní právo 2	7	Zkouška	2+4+0

2. Ve druhém ročníku je student povinen získat nejméně 51 kreditů a absolvovat přinejmenším tyto povinné předměty:

Zkratka	Název	Kredity	Zakončení	Rozsah hodin
KPD/ČD2	České a československé právní dějiny 2	6	Zápočet	2+0+1
KPD/ČDSZ	České a českosl. právní děj. - st. zk.	0	Státní zkouška	0+0+0
KPD/ŘPSZ	Římské právo - státní zkouška	0	Státní zkouška	0+0+0
KPD/ŘP2	Římské právo 2	6	Zápočet	2+0+3
KFP/TNH2	Teorie národního hospodářství 2	4	Zápočet	2+2+0
KTP/TPSZ	Teorie práva - státní zkouška	0	Státní zkouška	0+0+0
KTP/TP3	Teorie práva 3	7	Zápočet	2+4+0
KPO/OH1	Občanské právo hmotné 1	3	Zápočet	2+1+0
KPP/PO1	Pracovní právo 1	4	Zápočet	2+2+0
KPP/PZ	Právo sociál. zabezpečení	6	Zápočet a zkouška	2+4+0
KSP/SP1	Správní právo 1	4	Zápočet	2+0+2
KFP/TNH3	Teorie národního hospodářství 3	5	Zápočet a zkouška	2+2+0

3. Ve třetím ročníku je student povinen získat nejméně 54 kreditů a absolvovat přinejmenším tyto povinné předměty:

Zkratka	Název	Kredity	Zakončení	Rozsah hodin
KMP/MPV1	Mezinárodní právo veřejné 1	3	Zápočet	2+0+1
KPO/OH2	Občanské právo hmotné 2	5	Zápočet	2+3+0
KPP/PO2	Pracovní právo 2	6	Zápočet a zkouška	2+3+0
KSP/SP2	Správní právo 2	5	Zápočet	2+0+3
KMP/MPV2	Mezinárodní právo veřejné 2	5	Zápočet a zkouška	2+0+2
KOP/OP1	Obchodní právo 1	6	Zápočet	2+4+0
KPO/OH3	Občanské právo hmotné 3	5	Zápočet	2+3+0
KSP/SP3	Správní právo 3	7	Zápočet a zkouška	2+0+4
KTR/TR1	Trestní právo 1	6	Zápočet	2+0+4

4. Ve čtvrtém ročníku je student povinen získat nejméně 64 kreditů a absolvovat přinejmenším tyto povinné předměty:

Zkratka	Název	Kredity	Zakončení	Rozsah hodin
KMP/MPS1	Mezinár. právo soukr. a obchodní 1	3	Zápočet	2+0+1
KOP/OP2	Obchodní právo 2	5	Zápočet	2+2+0
KPO/OH4	Občanské právo hmotné 4	4	Zápočet a zkouška	0+3+0
KPO/PR1	Občanské právo procesní 1	3	Zápočet	2+1+0
KÚP/PEU1	Právo Evropské unie 1	2	Zápočet	2+0+0

<u>KTR/TR2</u>	Trestní právo 2	5	Zápočet	2+0+3
<u>KFP/FP1</u>	Finanční právo 1	5	Zápočet	2+3+0
<u>KMP/MPS2</u>	Mezinár. právo soukr. a obchodní 2	5	Zápočet a zkouška	2+0+2
<u>KOP/OPPZ</u>	Obchodní právo - postupová zkouška	0	Zkouška	0+0+0
<u>KOP/OP3</u>	Obchodní právo 3	7	Zápočet	2+2+0
<u>KPO/PR2</u>	Občanské právo procesní 2	5	Zápočet	2+2+0
<u>KÚP/PEU2</u>	Právo Evropské unie 2	7	Zápočet a zkouška	2+2+0
<u>KTR/TRPZ</u>	Trestní právo - postupová zkouška	0	Zkouška	0+0+0
<u>KTR/TR3</u>	Trestní právo 3	7	Zápočet	2+0+4

5. V pátém ročníku je student povinen získat nejméně 30 kreditů a absolvovat přinejmenším tyto povinné předměty:

Zkratka	Název	Kredity	Zakončení	Rozsah hodin
<u>KFP/FP2</u>	Finanční právo 2	7	Zápočet a zkouška	2+4+0
<u>KOP/OP4</u>	Obchodní právo 4	5	Zápočet	2+2+0
<u>KPO/PR3</u>	Občanské právo procesní 3	4	Zápočet	0+2+0
<u>KSP/SPPS</u>	Přípravný seminář ke státní zkoušce	2	Zápočet	26S+2+0
<u>KTR/TRPS</u>	Přípravný seminář ke státní zkoušce	2	Zápočet	26S+2+0
<u>KSP/SPSZ</u>	Správní právo - státní závěrečná zkouška	0	Státní zkouška	0+0+0
<u>KTR/TRSZ</u>	Trestní právo - státní zkouška	0	Státní zkouška	0+0+0
<u>KÚP/ÚS</u>	Ústavní soudnictví	4	Zápočet a zkouška	2+0+0
<u>KOP/OPSZ</u>	Obchodní právo - státní zkouška	0	Státní zkouška	0+0+0
<u>KPO/OHSZ</u>	Občanské právo hmotné - státní zkouška	0	Státní zkouška	0+0+0
<u>KPO/PRSZ</u>	Občanské právo procesní - státní zkouška	0	Státní zkouška	0+0+0
<u>KPO/PRPS</u>	Přípravný seminář ke státní zkoušce	2	Zápočet	26S+0+0
<u>KPO/OHPS</u>	Přípravný seminář ke státní zkoušce	2	Zápočet	26S+0+0
<u>KOP/OPPS</u>	Přípravný seminář ke státní zkoušce	2	Zápočet	26S+0+2

6. V pátém ročníku je student povinen získat dalších 18 kreditů za obhajobu diplomové práce, která je součástí státní závěrečné souborné zkoušky (diplomovou práci lze podle akreditace zadat nejdříve ve 4. semestru a nejpozději v 8. semestru).

V průběhu studia je student povinen dodržovat vnitřní předpisy vysoké školy a jejich součástí (fakult) a plnit povinnosti vyplývající ze studijního programu a ze studijního a zkušebního řádu (§ 63 odst. 1, 2 zákona o vysokých školách). Ze studijního a zkušebního řádu Západočeské univerzity v Plzni vyplývá (mimo jiné) povinnost studenta dodržet podmíněnosti, vazby a strukturu předmětů podle studijního plánu a získat v průběhu studia počet kreditů rovný alespoň šedesátinásobku počtu roků standardní doby studia (tj. v případě studia na Fakultě právnické celkem 300 kreditů). Není-li stanoveno děkanem jinak, může si student v jednom akademickém roce zapsat v rámci studia ve studijním programu předměty v rozsahu nejvýše 75 kreditů. Zároveň student musí získat v prvním semestru studia nejméně

20 kreditů, v prvním roce studia nejméně 40 kreditů a v dalších letech nejméně 80 kreditů vždy ve čtyřech úplných semestrech po sobě jdoucích [čl. 16 odst. 2, 3 a čl. 22 odst. 1 písm. b) SZŘ ZČU]. Student si musí zapisovat předměty tak, aby dodržel v každé etapě studia strukturu předmětů daných studijním programem oboru z hlediska jejich statutu a aby vyhověl podmínkám návaznosti a volitelnosti předmětů z hlediska jejich charakteru. Povinnost dodržet skladbu, trvání, rozsah a návaznosti jednotlivých předmětů studia na Fakultě právnické vyplývala ze studijního plánu i před zavedením kreditního systému. Student je povinen účastnit se povinných forem výuky (zejména seminářů); pokud se z vážných důvodů nemůže zúčastnit povinné formy vzdělávací činnosti, je povinen splnit náhradní či upravené studijní povinnosti (čl. 7 odst. 8, 9, čl. 32 SZŘ ZČU). Student je povinen získat předepsané zápočty a zkoušky. V předmětu, pro který je studijním plánem předepsán zápočet i zkouška, je získání zápočtu nutnou podmínkou pro připuštění ke konání příslušné zkoušky (čl. 9 odst. 4 SZŘ ZČU). Na zápočty nebo zkoušky, nezapsané do výkazu o studiu nejpozději k datu kontroly splnění studijních povinností, se pohlíží jako na nevykonané, pokud student neprokáže opak (čl. 9 odst. 7 SZŘ ZČU). Uznat zápočty a zkoušky z jiného studia lze pouze do dvou let od jejich získání (čl. 25 SZŘ ZČU). Student může konat státní závěrečnou zkoušku nebo její poslední část, jen jestliže před tím získal ve stanovené skladbě nejméně 300 kreditů, tj. jestliže splnil všechny předchozí studijní povinnosti (čl. 14 odst. 3 SZŘ ZČU).

Pro řádné absolvování studia a získání vysokoškolského titulu musí student dodržet podmínky stanovené studijním a zkušebním řádem (čl. 4 odst. 5 věta 2 SZŘ ZČU). Nedodržení těchto podmínek je důvodem ukončení studia podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o vysokých školách a podle čl. 28 SZŘ ZČU.

Studium se řádně ukončuje absolvováním studia v příslušném studijním programu a složením státní závěrečné zkoušky, jejíž součástí je obhajoba diplomové práce (§ 46 odst. 3 a § 55 odst. 1 zákona o vysokých školách) – k řádnému ukončení studia a získání vysokoškolského titulu je nezbytné kumulativní splnění všech studijních povinností vedoucích k „absolvování“ studia, nikoli např. jen vykonání poslední z nich. Konání státní závěrečné zkoušky a obhajoby diplomové práce se řídí vnitřními předpisy Západočeské univerzity v Plzni a její Fakulty právnické. Bakalářská nebo diplomová práce studenta, u které proběhla obhajoba, musí být včetně posudků oponentů a výsledků obhajoby zveřejněna v Univerzitní knihovně (čl. 14 odst. 11 SZŘ ZČU).

K řádnému ukončení studia tedy dochází přímo na základě zákona (§ 46 odst. 3 a § 55 odst. 1 zákona o vysokých školách) a právních skutečností (řádné absolvování studia v příslušném studijním programu zakončené úspěšným složením státní závěrečné zkoušky a obhajobou diplomové práce). O řádném ukončení studia se nevydává správní rozhodnutí a nepředchází mu vedení správního řízení. Řádné ukončení studia a získání příslušného akademického titulu se prokazuje (dokládá, osvědčuje) vysokoškolským diplomem a od 1. ledna 2006 též dodatkem k diplomu, které absolventům vydává vysoká škola (§ 55 odst. 2, § 57 odst. 4, 7 zákona o vysokých školách).

III.

Možnosti nápravy protiprávně vydaných vysokoškolských diplomů

Zákon o vysokých školách v současném znění neupravuje výslovně situaci, jak postupovat v případech, kdy se po vydání diplomu zjistí, že k řádnému ukončení studia nedošlo a k vydání vysokoškolského diplomu tak nebyly splněny zákonem stanovené

podmínky a vydán být vůbec neměl. Za této situace nezbyvá, než aplikovat podle § 105 zákona o vysokých školách a § 180 správního řádu obecné předpisy o správním řízení, tj. zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, který obsahuje procesní pravidla pro přezkum správních aktů.

Pro posouzení konkrétních možností nápravy protiprávně vydaného vysokoškolského diplomu je nejprve nutno určit jeho právní povahu. Vzhledem k tomu, že vysokoškolský diplom evidentně není správním rozhodnutím, nabízí se v zásadě dva instituty, které by mohly právní charakter vysokoškolského diplomu vystihovat, a to buď doklad (§ 151 správního řádu), nebo osvědčení (§ 154 správního řádu). Každý s jinými procesními důsledky.

Samotný zákon o vysokých školách používá na různých místech oba termíny (srov. uvedení pojmu „doklad“ zejm. v § 55 odst. 2 a § 57, kde je dokonce výslovně vztažen k vysokoškolskému diplomu, a pojmu „osvědčení“ zejm. v § 60, § 60a, § 89 a § 99, kde obsahově vyjadřuje obdobu vysokoškolského diplomu, příp. v § 57 odst. 8, kde jsou použity pojmy „doklad“, „rozhodnutí“ i „osvědčení“ bez bližšího určení *promiscue*.

Správní orgán se domnívá, že samotná terminologie zákona o vysokých školách neposkytuje k posouzení právní povahy vysokoškolského diplomu spolehlivou oporu. Je tomu tak především proto, že terminologie zákona o vysokých školách pochází z roku 1998, a nemohla proto jakkoli reagovat na označení institutů ve správním právu procesním, které byly upraveny až od účinnosti nového správního řádu č. 500/2004 Sb., tj. od 1. ledna 2006. V době vzniku zákona o vysokých školách neexistoval žádný procesní předpis, který by dával právní význam pojmům jako „doklad“ či „osvědčení“, a proto z pouhého použití pojmu „doklady o studiu“ uvedeného v § 57 zákona o vysokých školách od nabytí jeho účinnosti nelze předjímat závěry o jeho právní povaze.

Časový argument však není jediný. Právní povahu aktů orgánů veřejné moci ve správním právu obecně nelze odvozovat jen z jejich názvu uvedeného ve zvláštních předpisech, ale spíše ze souvislosti a z obsahu uvedeného ve správním řádu; na tom je teorie správního práva ve shodě (srov. Vedral, J.: Správní řád. Komentář. Bova Polygon. Praha. 2006, str. 879 a násl.; Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: Správní řád. Komentář. 2. vydání. C. H. Beck. Praha. 2009, str. 529; Hendrych, D. a kol.: Správní právo. Obecná část. 7. vydání. C. H. Beck. Praha, 2009, str. 288; Černý, P., Dohnal, V., Korbel, F., Prokop, M.: Průvodce novým správním řádem. Praha. Linde Praha, a. s. 2006, str. 346 a násl.). Ostatně při bližším zkoumání § 57 zákona o vysokých školách je nutno konstatovat, že nejen vysokoškolský diplom, ale ani žádný jiný doklad tam uvedený není ani přes výslovné označení názvem „doklady o studiu“ skutečným „dokladem“, který má na mysli ustanovení § 151 správního řádu. Jde zajisté o doklady v obecném smyslu slova, tj. v podstatě o důkazy, ale nikoli o „doklady“ v procesním smyslu, jak je pojímá § 151 správního řádu.

Základní rozdíl mezi „dokladem“ a „osvědčením“ nespočívá v jejich slovním označení, ale v jejich rozdílném charakteru, náležitostech i účincích.

„Doklad“ (§ 151 správního řádu) nahrazuje kladné správní rozhodnutí ve formálním správním řízení; vydává se pouze v řízení o žádosti, nikoli v řízení z moci úřední; vydáním dokladu se přiznává účastníku řízení právo, které doposud neměl; doklad je tedy rozhodnutím o právu, přičemž vydáním dokladu takové právo konstitutivně vzniká; vydání dokladu je doprovázeno buďto souběžným vydáním správního rozhodnutí, nebo alespoň záznamem do spisu podle § 151 odst. 2 s náležitostmi správního rozhodnutí podle § 67 odst. 2 správního

řádu – do spisu se o vydání dokladu učiní záznam, který obsahuje výrokovou část, seznam podkladů rozhodnutí, datum vydání, číslo jednací, datum vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. Doklad je možno zrušit v rámci mimořádných opravných prostředků, případně sám pozbývá platnosti, pokud dojde ke zrušení správního rozhodnutí, na jehož základě byl doklad vydán. K případnému zrušení dokladu dochází s účinky *ex nunc*. Doklad je zásadně konstitutivní povahy. Dokladem je podle odborné literatury například řidičský průkaz nebo zbrojní průkaz (Vedral, J.: Správní řád. Komentář. Bova Polygon. Praha. 2006, str. 847-9; Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: Správní řád. Komentář. 2. vydání. C. H. Beck. Praha. 2009, str. 515).

„Osvědčení“ (§ 154 správního řádu) je méně formální správní akt, který nenahrazuje správní rozhodnutí, nevydává se ve formálním správním řízení o žádosti o přiznání práva a jeho vydáním nevzniká žádné právo ani povinnost ani se jím o žádném právu ani povinnosti nerozhoduje; pouze se jím osvědčují skutečnosti či práva vzniklá na základě jiných skutečností, případně ze zákona; osvědčení se práv dotčené osoby týká a tato práva prokazuje (osvědčuje). Osvědčení je zásadně deklaratorní povahy a k jeho případnému zrušení dochází s účinky *ex tunc*. Osvědčení je výsledkem tzv. neformálního správního řízení podle části čtvrté správního řádu, která se použije jako univerzální zbytkový institut na veškeré aktivity orgánů veřejné moci, které nejsou výslovně definovány jinak (§ 158 správního řádu).

Podle názoru správního orgánu má vysokoškolský diplom právní povahu osvědčení ve smyslu § 154 správního řádu. Je tomu tak proto, že k řádnému ukončení vysokoškolského studia dochází kumulativním splněním podmínek přímo ze zákona, bez předchozího vedení formálního správního řízení, po splnění všech studijních povinností v příslušném studijním programu a na základě úspěšného vykonání státní závěrečné zkoušky a obhajoby diplomové práce, aniž by se o tom vydávalo jakékoli správní rozhodnutí (§ 55 odst. 1 zákona o vysokých školách). Obdobně ani v případě nesložení státní závěrečné zkoušky či neobhájení diplomové práce se nevydává negativní správní rozhodnutí (které by se jinak v případě nevydání dokladu mělo vydat), ale pouze se neformálními postupy výsledek zaznamená a postupuje se podle studijních předpisů.

Vysokoškolské studium není formálním správním řízením, nemá klasické účastníky správního řízení ani charakter správního řízení a nezakončuje se vydáním správního rozhodnutí ani dokladu, ale prostým absolvováním studia (§ 55 odst. 1 zákona o vysokých školách). K řádnému ukončení vysokoškolského studia a k získání příslušného akademického titulu dochází přímo ze zákona v důsledku absolvování studia, tj. úspěšným splněním všech studijních povinností až po poslední z nich. Absolvent vysokoškolského studia je absolventem vysokoškolského studia a osobou oprávněnou užívat příslušný akademický titul od okamžiku řádného ukončení studia, a nikoli od okamžiku, kdy je mu vydán diplom.

Totéž vyplývá i z ustanovení studijního a zkušebního řádu Západočeské univerzity v Plzni, v němž je „absolvování studia“ definováno v čl. 24 odst. 1 takto:

„Student absolvoval studium daného studijního programu, pokud v termínu daném studijním programem a čl. 3 odst. 3 získal ve skladbě předepsané studijním plánem studovaného oboru alespoň počet kreditů rovný šedesátinásobku počtu roků standardní doby studia a úspěšně vykonal státní závěrečnou zkoušku, jejíž součástí je v magisterském studijním programu obhajoba diplomové práce, v bakalářském studijním programu zpravidla obhajoba

bakalářské práce. Dnem ukončení studia je den, kdy byla vykonána státní závěrečná zkouška předepsaná na závěr studia nebo její poslední část. Dokladem o ukončení studia a o získání příslušného akademického titulu je vysokoškolský diplom a dodatek k diplomu.“

Samotné vydání diplomu nemá přímé právní účinky, ale je pouze ceremoniálním aktem, k němuž dochází obvykle při slavnostní promoci a někdy i po značné prodlevě od okamžiku řádného ukončení studia v řádu několika měsíců. Během této doby absolventi studia již běžně vykonávají činnosti, pro které je zákonem vyžadováno úplné vysokoškolské vzdělání v oboru právo v magisterském studijním programu na vysoké škole (např. justiční či právní čekatel, advokátní koncipient apod.), a užívají vysokoškolský titul.

Vydáním vysokoškolského diplomu se absolventovi vysokoškolského studia nezakládají žádná nová práva, ale pouze se jím deklaratorním způsobem osvědčuje existence práv, která nabyt již řádným ukončením studia. Proto také ani případné zrušení diplomu podle § 156 odst. 2 správního řádu tato práva neruší, ale jen deklaratorním způsobem potvrzuje, že nikdy nevznikla. Z tohoto důvodu je mylný názor, že by snad správní orgán „odebíral titul“. Ten, kdo dosud řádně neukončil studium, žádný titul nezískal, a nemůže mu proto být ani odebrán. Správní orgán v tomto řízení pouze ruší osvědčení o titulu (vysokoškolský diplom), neboť bylo vydáno v rozporu s podmínkami pro jeho vydání, a tím pádem protiprávně.

Právní povaha vysokoškolského diplomu jako osvědčení ve smyslu § 154 správního řádu a možnosti jeho zrušení z důvodu protiprávnosti podle § 156 správního řádu jsou v odborné právní veřejnosti sdíleny jako většinový názor. Správní orgán odkazuje na metodiku příslušného ústředního orgánu státní správy školství (srov. rozbor a doporučení zpracované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy č. j. 23326/2009-I/3 ze dne 15. října 2009) a na expertní stanoviska předních českých advokátů a akademiků z oboru správního práva (srov. právní rozbor zpracovaný JUDr. Karlem Čermákem č. j. 25-3294-09-Če ze dne 15. prosince 2009 a odborná stanoviska prof. JUDr. Aleše Gerlocha, CSc. ze dne 29. ledna 2009 či JUDr. Ing. Josefa Staši, CSc. ze dne 26. ledna 2010), které všechny ve shodě docházejí k závěru, že zrušení vysokoškolského diplomu lze docílit právě a pouze jeho zrušením jako osvědčení, které bylo vydáno v rozporu s právními předpisy podle § 156 odst. 2 správního řádu.

Je-li vysokoškolský diplom osvědčením o řádném ukončení studia a získání příslušného titulu, má správní orgán nejen možnost, ale dokonce zákonnou povinnost postupovat podle § 156 odst. 2 správního řádu a takové osvědčení zrušit, pokud bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, zejména proto, že k řádnému ukončení studia a získání příslušného titulu vůbec nedošlo.

Podle § 156 odst. 2 správního řádu platí, že osvědčení, které je v rozporu s právními předpisy a které nelze opravit, zruší usnesením správní orgán, který je vydal nebo učinil, a to s účinky ode dne, kdy bylo zrušované vyjádření nebo osvědčení vydáno anebo sdělení učiněno, nestanoví-li zákon jiný postup.

V zákoně je tedy uvedena zcela jednoznačně jak kompetence správního orgánu ke zrušení osvědčení, tak i konkrétní procesní postup řízení (srov. § 156 odst. 2 věta 2 správního řádu: „*Na tento postup se přiměřeně použijí ustanovení hlavy IX části druhé o přezkumném řízení.*“).

IV.

Podmínky zrušení protiprávně vydaných vysokoškolských diplomů

Pro případné zrušení osvědčení platí určité omezující podmínky stanovené zákonem. Osvědčení je aktem orgánu veřejné moci (vysoká škola je vydává v postavení správního orgánu, neboť je právnickou osobou, která vykonává působnost v oblasti veřejné správy; srov. definici správního orgánu v § 1 odst. 1 správního řádu; charakter vysoké školy jako správního orgánu vykonávajícího pravomoc v oblasti vysokoškolského studia dovodila již historická judikatura Ústavního soudu České a Slovenské Federativní Republiky a převzala jej současná judikatura a doktrína; srov. usnesení Ústavního soudu ČSFR sp. zn. II. ÚS 18/92 ze dne 19. 3. 1992; nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 226/95 ze dne 4. 7. 1996, publikován v částce 5 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu jako nálezy č. 61 na str. 467 a násl.; rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 1/2009 ze dne 17. 12. 2009 ad.). Osvědčení jako akt orgánu veřejné moci vykazuje domněnku správnosti a zakládá důvěru pro jeho držitele i pro třetí osoby, že osvědčované skutečnosti jsou pravdivé (tzv. presumpce správnosti správních aktů). Ke zrušení osvědčení proto nelze přistoupit pouze na základě pozdějšího přehodnocení podmínek, které vedly k jeho vydání, ale musí být dodrženy všechny podmínky stanovené pro zrušení osvědčení platným právem (viz dále).

Pro možnost zrušení osvědčení platí především základní zásady činnosti správních orgánů, které Západočeské univerzitě v Plzni ukládají chránit nejen zákonnost a veřejný zájem, ale i individuální práva osob nabytá v dobré víře, vzájemnou rovnost mezi osobami při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů a zákaz diskriminace (§ 2 odst. 3, 4 správního řádu). V dané věci se navíc vedle základních zásad činnosti správních orgánů použije přiměřeně ještě zvláštní úprava pro přezkumné řízení uvedená v § 94–99 správního řádu (viz odkaz v § 156 odst. 2 věta 2 správního řádu).

Podle ustanovení § 94 odst. 5 správního řádu je správní orgán při rozhodování v přezkumném řízení povinen šetřit práva nabytá v dobré víře. Podle § 94 odst. 4 platí, že *„jestliže po zahájení přezkumného řízení správní orgán dojde k závěru, že ačkoli rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právním předpisem, byla by újma, která by jeho zrušením nebo změnou vznikla některému účastníkovi, který nabyl práva z rozhodnutí v dobré víře, ve zjevném nepoměru k újmě, která vznikla jinému účastníkovi nebo veřejnému zájmu, řízení zastaví.“* Podle § 96 odst. 2 správního řádu je správní orgán povinen hodnotit též věcnou závažnost zjištěných vad; k vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží.

Na základě těchto zákonem stanovených kritérií se správní orgán musel u všech pochybných absolventů vysokoškolského studia na Fakultě právnické zabývat věcnou závažností zjištěných vad jejich studia, nabytím práv v dobré víře a proporcionalitou mezi újmu, kterou jim případné zrušení vysokoškolského diplomu způsobí, vůči újmě, která v důsledku objektivní nezákonnosti při vydání vysokoškolského diplomu vznikla jinému účastníkovi nebo veřejnému zájmu. K tomu si správní orgán definoval určité principy, jejichž dodržováním chce jednak zvýšit stabilitu a přesvědčivost své rozhodovací praxe a jednak naplnit zásadu materiální rovnosti při rozhodování skutkově podobných případů.

Posuzování dobré víry

Pokud jde o nabytí práv v dobré víře, správní orgán má za to, že posuzování této otázky je sice individuální, ale přesto lze mezi typovými opakujícími se vadami studia na Fakultě právnické v její minulosti spatřovat značné rozdíly v tom, zda jde u konkrétní vady o věcnou vadu mající významný vliv na kvalitu studia a obsahové naplňování studijního plánu, jíž si musel být student při průměrném postřehu dobře vědom, nebo o vadu pouze formální, kterou postřehnout nemusel, byť jako budoucí právník zřejmě mohl. Podle názoru správního orgánu by sice bylo možné aplikovat i přísnější hlediska a tvrdit, že v právu odjakživa platí princip „neznalost neomlouvá“ a dovozovat (zvláště u studentů Fakulty právnické), že nikdo nemohl být v dobré víře tehdy, pokud docházelo k porušování závazných normativních předpisů upravujících vysokoškolské studium, které měl znát, tj. přinejmenším zákona o vysokých školách a vnitřních předpisů Západočeské univerzity v Plzni a její Fakulty právnické, nicméně nakonec se správní orgán rozhodl přistupovat ke svým studentům benevolentněji a formální porušení předpisů nepostihovat s tím, že neprokáže-li se v konkrétním případě opak, nemohlo pouhé formální porušení předpisů rozvrátit dobrou víru studenta o tom, že studuje řádně, pokud obsahově své studijní povinnosti splnil.

Za těžké věcné vady mající vliv na obsahovou a kvalitativní stránku studia, jichž si student musel být při základním postřehu vědom, neprokáže-li se jinak, bude správní orgán považovat zejména absenci předepsaných zápočtů a zkoušek, absenci diplomové práce a těžké porušení studijního plánu protiprávním zkrácením doby magisterského studia pod hranici tří let (samozřejmě za podmínky, že nedošlo k uznání částí jiného studia obsahově odpovídajícího vysokoškolskému studiu v oboru českého práva po roce 1989). Přestože je zkracování pětiletého magisterského studia obecně nežádoucí a nestandardní a vede podle názoru správního orgánu ke snižování rozsahu a kvality znalostí jeho absolventů, správní orgán uznává, že studijní předpisy umožňují v jednom akademickém roce zápis více studijních povinností, než odpovídá standardnímu průběhu studia (až 75 kreditů místo standardních 60 kreditů a v případě výjimečného rozhodnutí děkana příslušné fakulty i více). Za nejzazší mez, při které správní orgán ještě nebude automaticky dovozovat ztrátu dobré víry studenta, bude považovat spojení dvou ročníků do jednoho a celkové zkrácení studia z pěti let na tři roky. Pod touto hranicí považuje správní orgán porušení zákona, vnitřních předpisů vysoké školy i studijního plánu za natolik flagrantní, že nikdo nemohl být v dobré víře, že studuje řádně.

Správní orgán stanovuje tuto hranici s vědomím, že podle studijního a zkušebního řádu je nejzazší obecně přijatelnou hranicí zkrácení pětiletého magisterského studia doba čtyř let, neboť stanovených 300 kreditů lze splnit při každoročním zápisu maximálního počtu 75 kreditů nejdříve za čtyři roky. Na druhou stranu z hlediska dobré víry studenta je pravdou, že k pochybení došlo i na straně bývalých vedení Fakulty právnické, neboť rychlejší studium neměla studentům vůbec umožnit. Hranici tří let proto správní orgán stanovil jako projev benevolence vůči svým studentům při posuzování jejich vad studia v minulosti, ale do budoucna se již možnost absolvování magisterského studia během pouhých tří let nebude opakovat.

K nepřiměřeně krátké době studia správní orgán dodává, že podle jeho názoru nelze tyto výhrady odbýt ani tím, pokud by měl student zapsány všechny zápočty a zkoušky. Věcná náplň a celková úroveň vysokoškolského studia v magisterském studijním programu není dána pouze získáním stanovené sumy zápočtů a zkoušek, ale též dodržením studijního plánu, tj. určité skladby, charakteru a časové i obsahové posloupnosti jednotlivých studijních předmětů a formy jejich studia. Tyto podmínky vyplývají jak zákona (§ 44 odst. 1–3 zákona o vysokých školách), tak i z vnitřních předpisů vysoké školy (čl. 4 odst. 5 SZŘ ZČU)

a z udělené akreditace magisterského studijního programu v oboru právo a není možné je pod hranicí tří let splnit. Proto není možné pod hranicí tří let řádně ukončit vysokoškolské studium v žádném magisterském studijním programu na Západočeské univerzitě v Plzni, nejde-li o výjimky vyvolané např. řádným uznáním částí jiného studia.

Za formální vady, z nichž samotných nebude správní orgán ještě dovozovat ztrátu dobré víry studentů, jsou např. konání zkoušek mimo stanovené termíny a mimo stanovené komise či drobné manipulace a vady při přijímání ke studiu a při rozhodování v průběhu studia, zejména častá a ničím neodůvodněná rozhodnutí o spojování ročníků studia, přijímání do vyšších ročníků studia či povolování individuálních studijních plánů. Jde o rozhodnutí, která často vykazují rysy libovůle odpovědných funkcionářů bývalého vedení Fakulty právnické, neboť neměla oporu ani ve vnitřních předpisech vysoké školy ani v přiměřených věcných důvodech. Tím, že z jednotlivého výskytu těchto vad nebude automaticky dovozována ztrata dobré víry studentů, nemá být vyjádřeno, že se snad o vady nejedná. Jde o vady, které neměly nastat a které měly v mnoha případech zabránit řádnému ukončení studia a vydání vysokoškolského diplomu. Pokud však již k úřednímu osvědčení řádného ukončení studia formou vydání diplomu došlo, jsou podmínky pro zrušení diplomu stanoveny platným právem přísněji, než pro jeho vydání. Právní úprava stavějící na kritériu dobré víry je přirozená, neboť zajisté nelze v demokratickém právním státě připustit postih osob, které vycházejí z dobré víry v zákonnost a správnost postupu orgánu veřejné moci, za vady, které zavinil výhradně orgán veřejné moci a dotčená osoba si jich nebyla ani vědoma. Naopak postih dotčených osob bude nejen přípustný, ale dokonce nutný tam, kde se na vadách buď přímo podílely (např. nesložením zkoušek, neodevzdáním diplomové práce apod.) nebo o nich přinejmenším musely vědět a využívaly je ve vlastní prospěch (např. extrémně krátká doba studia přičítací se výslovnému ustanovení zákona o vysokých školách i studijnímu a zkušebnímu řádu).

Posuzování proporcionality

Pokud jde o test proporcionality mezi újmou vzniklou dotčené osobě případným zrušením diplomu a újmou veřejnému zájmu při jeho ponechání, který je druhou podmínkou pro možnost zrušení vysokoškolského diplomu podle § 94 odst. 4 správního řádu, platí zde obdobně, co bylo řečeno shora o rozdílu vad věcných a formálních.

V situaci, kdy absolvent obsahově splnil všechny studijní povinnosti, které po něm byly vyžadovány, ale jeho studium bylo zatíženo formálními vadami, které nezavinil a o nichž nemusel vědět, jeví se jeho postižení cestou zrušení diplomu jako neproporcionálně přísné a veřejnému zájmu nic podstatného nepřinášející. Ponecháním vysokoškolského titulu magistr nedojde v takovém případě k újmě na právech žádné jiné osoby a veřejný zájem nebude podle názoru správního orgánu dotčen žádným konkrétním způsobem nad rámec obecného požadavku na dodržování stanovených pravidel.

Podle názoru správního orgánu není základním smyslem očisty Fakulty právnické ZČU v Plzni postih bývalých studentů, u nichž panují určité pochybnosti, za každou cenu, ale pojmenování těchto pochybností a označení a potrestání jejich skutečných viníků (organizátorů) a vytvoření takových podmínek studia, které do budoucna znemožní opakování těchto tragických excesů a navrátí Západočeské univerzitě v Plzni a zejména její Fakultě právnické reputaci a postavení, které má jako vysoká škola podle § 1 zákona o vysokých školách mít. K individuálnímu postihu absolventů studia bude docházet pouze v případech, kdy jsou nesrovnalosti a obsahové nedostatky jejich studia natolik zjevné, že si jich museli být

sami vědomi, takže se stali jejich vědomými spolupachateli a dobrou víru museli nutně postrádat.

Pokud student studijní povinnosti magisterského studia v oboru právo obsahově nesplnil, příp. je ze všech okolností zjevné, že je ani při nejlepší vůli splnit nemohl, je nepochybně ve veřejném zájmu mu osvědčení o řádném ukončení magisterského studia v oboru právo a o získání vysokoškolského titulu magistr zrušit. Veřejný zájem na zrušení vysokoškolského diplomu magistr (práv) lze dokonce považovat za intenzivnější, než v případě jiných titulů (např. titulu bakalář, ale i titulů doktor práv ve zkratce JUDr. či vědeckého titulu doktor ve zkratce „Ph. D.“), neboť úspěšně dokončené vysokoškolské studium v magisterském studijním programu v oboru právo je zákonným předpokladem pro výkon mnoha profesí, u nichž je nezbytností garantovat, že příslušná osoba skutečně požadované vzdělání získala. Jmenovitě lze zmínit funkci soudce a funkci státního zástupce, ale i funkci soudního exekutora a notáře, při nichž dochází k autoritativnímu uplatňování veřejné moci a k rozhodování o právech a povinnostech třetích osob. Garance řádného právnického vzdělání se však týká i podmínek pro výkon advokacie a některých dalších aktivit. Tato garance je nezbytností jak ve veřejném zájmu, tak i v zájmu konkrétních třetích osob, jichž by se mohly aktivity příslušné osoby týkat.

Z uvedených důvodů bude Západočeská univerzita v Plzni přistupovat k rušení vysokoškolských diplomů magistr (práv) přísněji, než u diplomů bakalář (Bc.), doktor práv (JUDr.) a doktor (Ph.D.), neboť se cítí povinna nejen napravit svá vlastní dřívější pochybení, ale i chránit společnost.

Správní orgán uzavírá, že o zrušení vysokoškolského diplomu magistr (práv) rozhodne vždy, pokud se v řízení prokáže kumulace více vad, z nichž nejméně jedna je těžkou vadou mající vliv na obsahovou stránku studia, již si musel být student při základní obezřetnosti vědom a dobrou víru tak musel nutně postrádat.

V.

Vypořádání námitek

K uplatněným námitkám dotčené osoby správní orgán sděluje, že s většinou z nich se již vypořádal shora v pasážích právní argumentace. Proto na ně již jen stručně zareaguje:

ad 1)

Vaše námitka, že na celou věc nelze použít správní řád, není důvodná.

Zákon o vysokých školách v § 68 odst. 1 zapovídá použití správního řádu pouze pro účely rozhodování o právech a povinnostech studentů. V tomto řízení se však nerozhoduje o právech ani povinnostech studenta, ale o právní skutečnosti – o zrušení osvědčení, které bylo vydáno v rozporu s právními předpisy. Použití správního řádu na tuto věc vyplývá z ustanovení § 105 zákona o vysokých školách a § 156 odst. 2 správního řádu. Kromě toho vyplývá použití správního řádu i z § 177 odst. 1 a § 180 správního řádu.

Použití správního řádu není na Vaší újmu, jak se zřejmě domníváte. Naopak. K nezákonnému dotčení práv osob postupy orgánů veřejné moci může dojít zejména tehdy, nejsou-li pro tyto postupy stanovena žádná pravidla. Právě z těchto důvodů se aplikuje správní řád, a to ve smyslu § 177 odst. 1 a § 180 správního řádu i v případech, kdy jej zvláští

předpisy vylučují, aniž by samy obsahovaly odpovídající procesní úpravu. Ustanovení § 180 odst. 1, 2 správního řádu z ústavních důvodů nepřímou novelizovalo všechna ustanovení českého právního řádu, která použití správního řádu bez odpovídající náhrady vylučovala nebo omezovala. Podle tohoto ustanovení jsou všechny správní orgány při vydávání rozhodnutí i osvědčení, i při jejich rušení, vázány správním řádem ve všech otázkách, jejichž řešení je nezbytné a jejichž řešení zvláštní zákony v celém rozsahu neupravují. Tak je tomu i v dané věci, kdy objektivně vznikly pochybnosti o zákonnosti vydání Vašeho vysokoškolského diplomu, ale samotný zákon o vysokých školách řešení této situace neupravuje. Použití správního řádu představuje minimální procesní standard, který pro jakékoli rozhodování ve veřejné správě vyžaduje konstantní judikatura Ústavního soudu právě z důvodu dodržení spravedlivého procesu, zamezení libovůle a zneužití veřejné moci; a jako takové je v zájmu dotčených osob (srov. např. nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 14/96 ze dne 5. 11. 1996, publikován v částce 6 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu jako nálezy č. 114 na str. 323 a násl. a dále též pod č. 3/1997 Sbírky zákonů; nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 11/2000 ze dne 12. 7. 2001, publikován v částce 23 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu jako nálezy č. 113 na str. 105 a násl. a dále též pod č. 322/2001 Sbírky zákonů; nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 24/2004 ze dne 28. 6. 2005, publikován v částce 37 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu jako nálezy č. 130 na str. 641 a násl. a dále též pod č. 327/2005 Sbírky zákonů; speciálně ve vztahu k rozhodování podle zákona o vysokých školách pak zvláště nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 226/95 ze dne 4. 7. 1996, publikován v částce 5 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu jako nálezy č. 61 na str. 467 a násl.).

ad 2)

Vaše námitka, že na celou věc nelze použít ani zákon o vysokých školách, není důvodná.

Především není přesná Vaše domněnka, že již nejste studentem vysoké školy. Vzhledem k tomu, že jste dosud řádně neabsolvoval studium na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni, kam jste byl přijat, a zároveň jste nebyl ze studia dosud vyloučen, nemůže platit jiný závěr, než že studentem této školy dosud jste.

I pokud byste však studentem vysoké školy nebyl, nebyla by Vaše námitka důvodná. V dané věci totiž nejde primárně o řešení Vaší osoby, ale o zrušení protiprávního osvědčení. Předmět tohoto řízení se Vás sice týká, ale nerozhoduje se v něm přímo o Vašich právech ani povinnostech, ale o právní skutečnosti, která souvisí se studiem na vysoké škole. Zákon o vysokých školách se použít musí, neboť obsahuje základní hmotněprávní úpravu podmínek pro získání vysokoškolského titulu „magistr“ (ve zkratce „Mgr.“).

ad 3)

Vaše námitka, že účinky Vašeho vysokoškolského diplomu „magistr“ („Mgr.“) již netrvaly, neboť jste později získal titul „doktor práv“ („JUDr.“), není důvodná.

Je sice určitou zvyklostí, že v případě získání vyššího akademického titulu se nižší akademický titul neužívá (neplatí to vždy, platí to zejména ve vazbě titulů Mgr. – JUDr. a docent – profesor), ale to neznamená, že by titul magistr (Mgr.) v důsledku získání titulu doktor práv (JUDr.) zanikl. Krom toho je nutno konstatovat, že podle české právní úpravy v § 46 odst. 5 zákona o vysokých školách je získání akademického titulu „doktor práv“ (ve zkratce „JUDr.“) podmíněno předchozím získáním akademického titulu „magistr“

(ve zkratce „Mgr.“), k čemuž ve Vašem případě nedošlo. Z těchto důvodů správní orgán zruší samostatným rozhodnutím předmětný diplom doktora práv (ve zkratce „JUDr.“).

ad 4)

Vaše námitka, že vysokoškolský diplom není osvědčením, ale dokladem, který lze přezkoumat jen ve lhůtách stanovených v § 96 odst. 1 správního řádu, není důvodná.

Vysokoškolské studium se řádně ukončuje automaticky splněním poslední studijní povinnosti a stejným způsobem se nabývá i akademický titul, tj. přímo ze zákona po splnění zákonem stanovených podmínek, nikoli až vyhotovením či předáním diplomu či správního rozhodnutí. Správní orgán souhlasí s tezí, že samotný vysokoškolský titul odebrat ani zrušit nelze. V tomto řízení se však o odebrání ani zrušení vysokoškolského titulu nerozhoduje. Předmětem řízení je zrušení vysokoškolského diplomu, kterým se osvědčuje, že k získání vysokoškolského titulu došlo. Dojde-li ke zrušení diplomu, *nota bene s účinky ex tunc*, je zjevné, že se tím titul neodebírá ani neruší, ale zákonem stanoveným způsobem se tím deklaruje, že k získání příslušného titulu nikdy nedošlo.

Správní orgán nesouhlasí s námitkou, že vysokoškolský diplom je dokladem, a nikoli osvědčením. K právní povaze dokladu i osvědčení bylo vše potřebné popsáno již shora a správnímu orgánu nezbyvá než uzavřít, že vysokoškolský diplom má nejbližší k charakteru osvědčení ve smyslu § 154 správního řádu.

VI. Závěrečné hodnocení

Na základě shora popsaných úvah a právních předpisů přistoupila Západočeská univerzita v Plzni k věcnému hodnocení podmínek pro získání, resp. zrušení Vašeho vysokoškolského diplomu.

Ve Vašem případě bylo v řízení jednoznačně prokázáno listinami založenými ve Vašem spisu, že:

1. Celková doba Vašeho magisterského studia činila pouze 1 rok a 9 měsíců (čtyři semestry). Podle dokumentů Západočeské univerzity v Plzni založených ve Vašem spise bylo rozhodnutí o Vašem přijetí ke studiu vydáno dne 19. 6. 2003, s nástupem ke studiu od 22. září 2003 a Váš vysokoškolský diplom magistr (Mgr.) dne 25. 5. 2005.

Dobu trvání Vašeho vysokoškolského studia hodnotí správní orgán jako zjevnou těžkou věcnou vadu, která se přičítá § 46 odst. 2 zákona o vysokých školách, ustanovením studijního a zkušebního řádu Západočeské univerzity v Plzni i studijnímu plánu řádného studia na Fakultě právnické. Doba trvání Vašeho studia neumožňuje absolvování věcného obsahu magisterského studijního programu v oboru právo v požadovaných návaznostech a nutně rozvrací Vaši dobrou víru, že jste studoval řádně, neboť jste legitimně nemohl očekávat, že se stanete absolventem magisterského studijního programu na Fakultě právnické během necelých dvou let, namísto řádných pěti let.

2. Rozhodnutím bývalého děkana Fakulty právnické JUDr. Milana Kindla, CSc. zn. DFPR-531/03 ze dne 19. 6. 2003 jste byl přijat k vysokoškolskému studiu na

Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni do pětiletého magisterského studia oboru právo od akademického roku 2003/2004. Váš protokol o přijímací zkoušce založený ve Vašem spise však neobsahuje označení členů zkušební komise, datum, předmět ani výsledky přijímací zkoušky ani návrh zkušební komise; je v něm vyraženo pouze rozhodnutí děkana fakulty „PŘIJAT“ s datem 19. 6. 2003 a nečitelným podpisem (podpis je pravděpodobně dr. Kindla, ovšem jeho podpis se zjevně liší od podpisu na samotném rozhodnutí o přijetí, přestože je v obou případech deklarováno, že jde o podpis děkana Fakulty právnické, jímž byl v té době právě JUDr. Milan Kindl, CSc.).

Způsob Vašeho přijetí ke studiu na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni hodnotí správní orgán jako velmi pochybný, nicméně jde pouze o vady formální, z nichž nelze bez dalšího dovozovat obsahové nedostatky Vašeho studia. V souvislosti s dalšími zjištěnými skutečnostmi je však evidentní, že způsob Vašeho přijetí ke studiu nebyl náhodný, ale souvisel s dalším nestandardním průběhem a obsahem Vašeho studia, přičemž se zjevně jednalo o organizovanou záležitost, která musela probíhat s Vaším vědomím, s vědomím tehdejšího děkana JUDr. Milana Kindla, CSc. a nejspíše i dalších osob.

3. Vaše studium probíhalo od počátku nestandardním způsobem. Na základě Vaší žádosti ze dne 15. 9. 2003 odůvodněné pracovním vytížením jste měl po celou dobu studia upravenou jeho formu tak, že jste byl zproštěn povinnosti navštěvovat všechny formy výuky dle stanoveného rozvrhu pro studenty prezenčního studia. Povolení Vám k tomuto postupu bylo vydáno rozhodnutím tehdejšího proděkana Fakulty právnické JUDr. Jaroslava Zachariáše, CSc. zn. DFPR-So-1026/2003 ze dne 24. 9. 2003 podepsaným pouze studijní referentkou, paní Červenou.

O průběhu Vašeho studia lze konstatovat zhruba totéž, co o způsobu Vašeho přijetí ke studiu – průběh Vašeho studia byl nestandardní a vzbuzující vážné pochybnosti, zatížený formálními vadami. Z nich by sice, samo o sobě, nebylo možno dovozovat obsahové nedostatky Vašeho studia, ale v souvislosti s dalšími zjištěnými skutečnostmi považuje správní orgán za prokázané, že v průběhu Vašeho studia docházelo k machinacím odporujícím studijním předpisům. Je sice pravdou, že možnost úpravy formy prezenčního studia byla dle znění článku 32 tehdy platného studijního a zkušebního řádu Západočeské univerzity v Plzni ze dne 12. 5. 1999 přípustná, ovšem nelze odhlédnout od toho, že takový postup stanovený pro celou dobu magisterského studia není běžný, navíc v rozhodnutí nebyl ničím odůvodněn a rozhodnutí nepodepsal děkan fakulty, který k tomu byl dle studijního a zkušebního řádu oprávněn, ani zastupující proděkan.

4. Z kopie Vašeho indexu založené ve Vašem spise a ze záznamů v elektronickém systému IS/STAG vyplývá, že jste některé studijní povinnosti nesplnil – chybí Vám zápočet z českých a československých dějin 2, zápočet z římského práva 2 a zápočet z teorie práva 3. Některé jiné studijní povinnosti jste sice podle záznamů splnil, ale splnil jste je v rozporu s jejich skladbou danou studijním plánem magisterského studia v oboru právo (což je přirozeným důsledkem extrémně krátké doby Vašeho studia), nebo ve zcela neobvyklých termínech. Nejtěžší vady vykazují následující evidované záznamy:
 - zápočet z teorie národního hospodářství 2 jste získal dne 21. 10. 2003, tj. dříve, než jste získal zápočet z teorie národního hospodářství 1 (7. 7. 2004),

- zápočet z občanského práva hmotného 4 jste získal dne 13. 4. 2004, tj. dříve, než jste získal zápočet z občanského práva hmotného 2 (14. 9. 2004) i občanského práva hmotného 3 (16. 9. 2004),
- zápočet z občanského práva procesního 1 a 2 jste získal v průběhu dvou dnů, konkrétně ve dnech 2. 4. 2004 a 3. 4. 2004,
- zápočty ze správního práva 1, 2 a 3, jejichž zvládnutí je rozvrženo do tří semestrů studia, jste získal během cca 2 měsíců (správní právo 1 v době letních prázdnin dne 2. 8. 2004 a správní právo 2 a 3 během jediného dne 11. 10. 2004 občanského práva procesního 1 a 2 jste získal v průběhu dvou dnů, konkrétně ve dnech 2. 4. 2004 a 3. 4. 2004,
- zápočet z trestního práva 2 a 3 jste získal ve dnech 16. 3. 2004 a 16. 4. 2004, tj. dříve, než jste získal zápočet z trestního práva 1 (20. 11. 2004),
- zápočet z teorie národního hospodářství 2 jste získal dne 21. 10. 2003, tj. teprve měsíc po Vašem nástupu ke studiu a den po Vaší údajné první státní zkoušce, a zápočet z teorie národního hospodářství 3 jste získal dne 8. 11. 2003, ovšem zápočet z teorie národního hospodářství 1 jste získal až dne 7. 7. 2004,
- zápočet z obchodního práva 2 a 3 jste získal ve stejný den 10. 4. 2004, ale zápočet z obchodního práva 1 jste získal teprve dne 24. 11. 2004,
- Vaší první státní soubornou zkoušku z českých a československých dějin, římského práva a teorie práva jste údajně složil dne 20. 10. 2003, ale v té době jste nestudoval ještě ani měsíc a neměl jste splněnou žádnou jinou studijní povinnost; v takovém případě jste zjevně nemohl konat státní zkoušky. Váš imatrikulační slib je teprve ze dne 30. 10. 2003. V den konání Vaší údajné státní souborné zkoušky tyto zkoušky oficiálně neprobíhaly a nezasedala žádná oficiálně jmenovaná zkušební komise. Podpisy osob v protokolu o této Vaší zkoušce jsou zcela nečitelné a nelze zjistit, kdo Vás tehdy měl zkoušet, za účelem případného výslechu těchto osob. Vy sám jste se ani přes výzvu správního orgánu k obsazení komise nevyjádřil.

Plnění Vašich studijních povinností hodnotí správní orgán jako nedostatečné. Bylo prokázáno, že jste nezískal zápočet z českých a československých dějin 2, zápočet z římského práva 2 a zápočet z teorie práva 3. Již jen proto byste se nemohl stát řádným absolventem magisterského studia, neboť jste všechny jeho podmínky doposud nesplnil. Krom toho bylo prokázáno, že splnění některých studijních povinností máte vykázáno způsobem, který se přiči podmínkám studia stanoveným akreditovaným studijním plánem. Nelze sice vyloučit, že pozdější získání některých zápočtů z kursů, které předcházely jiným kursům, mohlo být způsobeno nesplněním podmínek pro jejich získání v řádných termínech a opakovanými pokusy, nicméně správnímu orgánu se jeví spíše pravděpodobné, že jde o důsledek manipulací vyvolaných nestandardní délkou Vašeho studia. Za zcela nemožné považuje správní orgán konání Vaší první státní souborné zkoušky necelý měsíc po Vašem nástupu ke studiu a bez splnění jakékoli jiné studijní povinnosti. Vykonání státní souborné zkoušky je vázáno na splnění všech studijních povinností daného bloku, které jsou vůči státní zkoušce v postavení tzv. prerekvizit.

Uvedené výhrady představují těžké vady nejen ve formální, ale i v obsahové stránce studia a zakládají rozpor s § 46 odst. 2 zákona o vysokých školách, ustanoveními studijního a zkušebního řádu Západočeské univerzity v Plzni i studijním plánem řádného studia na Fakultě právnické. Tyto nedostatky objektivně brání řádnému absolvování magisterského studijního programu v oboru právo na Fakultě právnické.

Tyto nedostatky rozvrací Vaši dobrou víru, že jste studoval řádně, neboť jste nemohl očekávat přinejmenším to, že se stanete absolventem magisterského studijního programu na Fakultě právnické za méně než dva roky, že nemusíte mít splněny všechny studijní povinnosti a že můžete skládat první souborné státní zkoušky měsíc po nástupu do školy, aniž byste předtím získal jakýkoli zápočet a složil jakoukoli zkoušku.

5. V univerzitní knihovně chybí Vaše diplomová práce, kterou jste měl vypracovat na téma „XXXXXXXXXXXXXXXXXX“ pod vedením JUDr. Jaroslava Zachariáše, CSc.

Absenci Vaší diplomové práce hodnotí správní orgán jako těžkou věcnou vadu v obsahové stránce studia, která brání řádnému dokončení Vašeho studia a získání vysokoškolského titulu magistr.

Západočeská univerzita v Plzni shledala provedeným dokazováním takovou kumulaci formálních i věcných nedostatků ve Vašem studiu, které jak jednotlivě, tak ve svých souvislostech zcela jednoznačně prokazují, že jste dosud řádně neukončil vysokoškolské studium v magisterském studijním programu v oboru právo na Fakultě právnické a nestal se jejím absolventem, a tím pádem ani nezískal akademický titul "magistr", ve zkratce "Mgr. ".

Vysokoškolský diplom č. ZČU*015434 ze dne 25. května 2005 včetně dodatku k diplomu, kterým Vám bylo osvědčeno řádné ukončení studia v magisterském studijním programu M6805 Právo a právní věda, ve studijním oboru 6805T003 Právo na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni a získání akademického titulu "magistr", ve zkratce "Mgr." uváděné před jménem, byl vydán v rozporu s ustanovením § 44, § 46, § 55, § 57 odst. 4 a § 63 odst. 2 zákona o vysokých školách, a proto jej Západočeská univerzita v Plzni podle § 156 odst. 2 správního řádu usnesením zrušila s tím, že účinky tohoto usnesení nastávají podle § 156 odst. 2 správního řádu od počátku, tj. dnem vydání zrušovaného vysokoškolského diplomu.

Protože doposud nedošlo k ukončení Vašeho studia jeho absolvováním podle § 55 zákona o vysokých školách, ale ani žádným z jiných důvodů podle § 56 zákona o vysokých školách, zůstáváte nadále studentem Fakulty právnické Západočeské univerzity v Plzni v magisterském studijním programu v oboru právo. O Vašem dalším působení rozhodne děkan Fakulty právnické v souladu se zákonem o vysokých školách, studijním a zkušebním řádem Západočeské univerzity v Plzni a vnitřními předpisy Fakulty právnické. Pokud máte o pokračování ve studiu zájem, kontaktujte studijní oddělení Fakulty právnické. Pokud nemáte o pokračování ve studiu zájem, můžete jej zanechat písemným prohlášením podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona o vysokých školách.

Poučení:

Proti tomuto usnesení se nelze odvolat.

doc. PaedDr. Ilona Mauritzová, Ph. D.
rektorka
Západočeské univerzity v Plzni

Za správnost:
Mgr. František Korbel, Ph. D.
katedra správního práva Fakulty právnické ZČU v Plzni

Adresa ZČU: Univerzitní 8, 306 14 Plzeň
ZČU zřízena zvl. zák. č. 314/1991 Sb.

IČ: 49777513
DIČ: CZ 49777513

Telefon: +420 377 63 1111
E-mail : rektor@rek.zcu.cz